

*Мащенко М.А.
д.е.н., доцент,
завідувач кафедри економічної теорії та економічної політики
Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

Сучасна економічна система змінюється під впливом технологічних, економічних та соціальних змін. Мова йде про формування нових соціально-економічних стратегій. Відбувається зміна технологічної парадигми, моделі управління та суспільних норм.

Головною тенденцією сучасного розвитку економіки є проникнення інформаційних технологій у різні сфери діяльності людства. Сфери економіки, в основі яких інформаційні та комунікативні технології, мають назву цифрова економіка. Цифровізація економіки на сучасному етапі є важливим фактором зростання продуктивності праці і підвищення якості життя.

Розглянемо сутність цифрової економіки.

Т. Мезенбург виділяє три основних компонента концепції цифрової економіки:

підтримуюча інфраструктура (телекомунікації, програмне забезпечення та апаратне тощо);

електронний бізнес (повне управління господарською діяльністю та інших бізнес-процесів за допомогою комп'ютерних мереж);

електронна комерція (розподіл товарів через мережі Internet) [1].

С. Коляденко уточнює, що цифрова економіка - економіка, що базується на виробництві електронних товарів та сервісів високотехнологічними бізнес-структурами і розподілу цієї продукції за допомогою електронної комерції [2].

Л. Кіт стверджує, що цифрова економіка це трансформація усіх сфер економіки завдяки перенесенню інформаційних ресурсів та знань на комп'ютерну платформу з ціллю їх подальшого використання на цій платформі [3].

Д. Тапскотт розглядає цифрову економіку як економіку, що заснована на домінуючому застосуванні цифрових технологій. [4]

Отже, цифрова економіка – це економіка, в основі якої інформаційні та комунікативні технології та виробництво електронних товарів та послуг.

Цифровізація економіки призводить до наступних змін:

відбувається перехід від взаємодоповнюваності до взаємозамінності матеріально-енергетичних ресурсів інформаційно-інтелектуальними ресурсами;

переоцінка ресурсів;

трансформація відносин власності;

відбуваються зміни в управлінській системі: – структури – від ієрархічної до мережевої; – принципу – від кібернетичного до синергетичного; - обліку – від бухгалтерського до блокчейну; – працівника – від професії до компетенцій [5].

Розвиток цифрової економіки не можливий без участі держави. Можна запропонувати наступні напрями розвитку цифрової економіки в Україні:

усунення законодавчих, інституційних, фіскальних та інших перешкод, які заважають розвитку цифрової економіки;

впровадження стимулів та мотивацій для заохочення бізнесу та індустрій економіки в цілому до цифровізації;

створення попиту та формування потреб серед громадян до цифровізації, насамперед через впровадження державою масштабних проектів цифрових трансформацій, зокрема на базі сучасних моделей державно-приватного партнерства;

створення та розвиток цифрових інфраструктур як основи використання переваг цифрового світу у повсякденному житті та платформи для досягнення ефективності економіки взагалі;

розвиток та поглиблення цифрових компетенцій громадян для забезпечення їх готовності до використання цифрових можливостей, а також подолання супутніх ризиків;

розвиток цифрового підприємництва, створення відповідних (у тому числі аналогових) інфраструктур для підтримки та розвитку інноваційної діяльності, впровадження механізмів фондування, стимулювання та підтримки [6].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Burkaltseva, D. D., Kosten, D. G. and Vorobyov, Yu. (2017), “Algorithm for the implementation of the program of “digital economy”. Conference Proceedings of the International Economic Conference. Polytechnic University, St. Petersburg, Russian. Pp. 141–147.

2. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент. 2016. № 6. С.106–107.

3. Кіт Л. З. Еволюція мережевої економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. № 3. Т. 2. С. 187-194

4. Tapscott, Donald, (1996). The Digital Economy. McGraw-Hill

5. Ковальчук К. Ф., Бандоріна Л. М., Удачина К. О. Цифрова економіка – економіка XXI століття. Цифрова економіка : зб. матеріалів Національної наук. - метод. конф., 4–5 жовтня 2018 р., м. Київ, : КНЕУ, 2018. С. 185-188.

6. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. веб-сайт. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>. (дата звернення 10.04.2022).